

quæst. 113, in articulo secundo, Capreolus 4, distinctione decima-quarta, Sotus, distinct. decima-quinta, quæst. prima, articulo primo. Et ratio est, quia peccatum nunc avertit hominem a Deo fine supernaturali; ergo privat conversione ad illum: sed habitualis conversio ad hunc finem est per gratiam et charitatem; ergo habitualis aversio privat his formis, in quo differt valde ista aversio ab aversione a solo fine naturæ. Confirmatur, nam peccatum habituale nunc manens, immediate et formaliter tollitur per inhærentem justitiam, quæ peccatori datur in justificatione, sed formaliter tollitur privatio ipsa gratiæ et charitatis; ergo hæc ipsa privatio est formale peccatum sive macula. Inferes: ergo peccatum habituale est ejusdem rationis in omnibus peccatoribus. Respondeo quoad aliquid, scilicet aversionem a Deo, concedo, differunt tamen semper quoad moralem malitiam, quæ, ut diximus, solum moraliter permanere censetur, et eodem modo est intelligendum quod divus Thomas, 1, 2, quæst. octuagesima-sexta, articulo primo, ad tertium, dicit, eandem privationem gratiæ propter ordinem ad diversam causam, scilicet actuale peccatum majus vel minus, esse majus vel minus habituale peccatum. Non est enim ipsa privatio physice major, vel minor, tamen quatenus procedit ab his vel illis actibus, censetur reddere hominem moraliter magis deformem et indignum: et simili ratione peccatum denuo iteratum licet non inducat novam privationem gratiæ, tamen censetur inducere eandem privationem novo titulo, et hoc modo illud secundum, seu iteratum peccatum includit privationem gratiæ.

15. *Instantia solvitur.*—Dices. Privatio gratiæ fit a Deo; ergo est poena. Respondeo non fieri a Deo positive agente, sed deserente. Secundo dici potest habitualis gratiæ privationem esse quasi materiale in peccato: at vero formale esse voluntariam deformitatem, quæ moraliter manet; illa ergo privatio, ut culpa est, non est a Deo, quia sic est voluntaria voluntate prava: ut vero est corruptio ejusdem rei, est a Deo non conservante; et hoc non est inconveniens, quia illa, ut sic, non est peccatum, et posset accidere homini justo, si Deus suspenderet influxum conservativum gratiæ illius. Et eodem modo licet illa privatio sub una ratione sit culpa, tamen sub alia ratione, potest quodammodo dici poena non tam imposita, quam contracta, juxta dicta. Vide Durandum, secundo, distinctione trigesima, quæstione 3, ad argumenta.

16. *De subjecto maculæ.*—Ex his facile expediuntur reliqua, quæ de hoc peccato vel macula dici possunt, nam jam constat an sit, et quid sit: et quomodo in peccatis diversis sit diversa, et major, vel minor, de quo etiam videri possunt dicta in opere de Gratia, loco citato. In quo vero subjecto sit, breviter dicendum est, ex divo Thoma, quæst. illa 86, art. 1, partim esse in essentia animæ, partim in voluntate, nam gratia et charitate privat, in quibus amicitia Dei consistit, præcipue tamen videtur esse in essentia animæ, quia licet actuale peccatum primo sit in voluntate, quia per eam committitur, tamen id quod præcipue maculatur, est ipsa anima, quæ in se manet moraliter odio digna, et ipsa est principale movens et operans, et sicut justitia coram Deo primo est in essentia animæ, ita et habituale peccatum: derivatur vero etiam ad voluntatem, quia etiam ipsa est censenda manere a Deo aversa. Rogabis, quomodo unum esse queat in duobus. Respondeo, quia non est unitum in genere naturæ, sed moris, et quia non æque primo est in utroque.

17. *De causa efficiente et effectu maculæ.*—De causa autem efficiente ipsius maculæ, dicendum est physicam nullam habere; habet tamen moralem, quæ est ipsum actuale peccatum præcedens. De effectu dicendum est formalem ejus effectum esse reddere hominem aversum a Deo, et odio Dei dignum, unde sequitur esse dignum poena: per quem effectum interdum Scriptura, et sæpe Augustinus explicat hoc peccatum habituale, scilicet per reatum. Vide illum in Psal. 33, et libro primo, capite vigesimo octavo, 6, contra Julianum, capite 8. Advertendum autem est istam poenæ dignitatem non esse aliam ab illa quæ fit per actuale peccatum, quia homo ratione hujus maculæ non meretur novam poenam, sed solum ratione actus, et eodem modo solet ista macula dici generare offensionem Dei, quæ, ut diximus, ex parte Dei nihil ponit, nisi iram ejus, vel denominationem extrinsecam: ex parte vero hominis præter actuale peccatum nihil dicit præterquam esse dignum illa ira. Vide divum Thomam, tertia parte, quæst. 86, articulo 2.

18. *Maculam in veniali negant aliqui.*—Solum superest de veniali peccato, an relinquat maculam. Scotus enim, quarto, distinctione vigesima-prima, quæstione prima, et Gabriel, quarto, d. decima-sexta, quæst. 5, et alii, in 2, dist. 24, dicunt quod post veniale peccatum nihil manet, nisi obligatio ad poenam, quia ne-

que privat gratia, neque remittit charitatem, et licet remitteret, illa remissio non haberet rationem culpæ, quia non tenetur homo habere charitatem in tanta vel tanta intensione: denique nullo alio modo avertit a Deo. Divus Thomas autem et alii, 3 p., quæst. 87, ad 3, volunt relinquere maculam. Favet Eccl. 31: *Beatus vir qui inventus est sine macula*, et Psalmo decimo-quarto: *Qui ingreditur sine macula*; et omnes illæ sententiæ, in quibus dicitur hominem non esse sine peccato et sordibus, videntur verificari ratione hujus maculæ, quia sine actuale peccato et mortali esse potest; idem vero divus Thomas 1, 2, q. 89, articulo 1, addit hoc peccatum non causare maculam simpliciter, sed secundum quid. Et hic modus loquendi est retinendus, quia est conformior Scripturæ et Patribus, et explicandus ad eum modum, quo explicavimus habituale peccatum in puris naturalibus, nempe per moralem existimationem, quia revera nihil aliud fingi potest. Sola vero ordinatio ad poenam non pertinet ad rationem culpæ, neque maculat animam, et manere potest, ipsa culpa remissa: recte autem intelligi dicto modo constat, quia ille, qui venialiter peccat, aliquo modo offendit Deum; ergo quamdiu voluntate sua non satisfacit Deo, censetur moraliter permanere in illa voluntate, atque adeo ita dispositus, ut censeatur aliquo modo indignus divina quadam familiaritate et singularissimis auxiliis: propter quod dicunt sancti hanc maculam repugnare fervori charitatis. Explicari etiam potest a contrario: remissio enim venialis peccati ex sententia theologorum, sine infusione novæ gratiæ fieri potest; ergo illa privatio in qua talis macula consistere potest, non privat aliqua forma, et habitu reali physice, quandoquidem sine tali habitu auferri potest per Dei condonationem, reliqua de macula explicanda sunt ad modum peccati mortalis. Vide dicta, t. 4, de Pœnitentia, disp. 11, sect. 1.

DISPUTATIO IX.

DE PECCATO ORIGINALI.

Diximus de duobus generibus peccatorum, sequitur, ut de peccato originis disseramus, quod *natura peccatum* etiam dicitur, quia non propria voluntate, sed naturali generatione illud contrahimus: et propterea natura filii iræ dicimur, ad Ephesios 2, ut voluit Augustinus,

DISPUTATIO IX. SECTIO I.

lib. 2, de Peccatorum meritis, cap. 2, de quo peccato, loquens idem libro de moribus Ecclesiæ, *peccato* (inquit) *antiquo nihil est ad prædicandum promptius, nihil ad explicandum difficilius*: et lib. 3, de Baptismo parvulorum, cap. 4, et 2, de Nuptiis, cap. 29, et epistola 26, 28, fatetur se nescire solvere difficultates omnes ut sibi satisfaciat, in hoc peccato occurrentes, de quo disputant theologi, 2, dist. 3, D. Thomas 4, contra Gentes, cap. 50, et q. 4, de Malo, et opusculo 3, tractatu 2, et 1, 2, q. 81, 82 et 83, et nonnulla in 85, quæ quæstiones præsentis tantum sunt instituti, nam quæstio illa quomodo hoc peccatum auferatur, sive effective per Baptismum, sive formaliter per gratiam, videatur in tomo de Sacramentis, disp. 26, sect. 1, et lib. 7, de Gratia, per varia capita.

SECTIO I.

An sit originale peccatum.

1. *Error negans peccatum originale.*—Error fuit Pelagii peccatum originale negans, ex Augustino, hæresi 88, et lib. 3, de Peccatorum meritis, cap. 7, et de Baptismo parvulorum, cap. 2, et lib. 2, de Peccato originali, et 5, contra Julian., cap. 5; hunc secuti sunt Armeni, Albanenses, et Albigenses, ut referunt Antoninus, 4 parte, titulo 11, cap. 7, § 3, Castro, verbo *Peccatum*, Guido Carmelitanus. In eodem errore fuisse Abailardum indicat Bernardus, epistola 111 et 118, refertur etiam Zuinglius, et Erasmus, 1 et 2, editione ad Romanos 5, aperte favet huic errori, et inter alia impie dicit impudenter mentiri eos qui locum illum Pauli, Ephes. 2, dicunt non posse intelligi de peccato per imitationem: eidem favet Stapulensis, ibidem. Fundamentum est duplex, primum quia pugnat dicere *peccatum et naturale*, nam de ratione peccati est *voluntarium*, ut diximus: peccatum etiam est contra legem ad Romanos 4. Sed ea quæ sunt naturalia, nec a voluntate pendent, nec legi subduntur, præcipue cum tempore conceptionis homo non sit capax præcepti, nec voluntatis. Confirmatur primo: nam meritum Adæ nihil nobis profuit; ergo neque culpa. Confirmatur secundo, quia Deus, qui proprie remittit peccata, non imputat aliena, Ezechielis 18: *Filius non portabit iniquitatem patris, sed anima, quæ peccaverit, ipsa morietur*, etc., et 2, ad Corinth. 5: *Unusquisque referet prout gessit*.

2. *Secundum fundamentum.*—Secundum fundamentum. Quia peccatum originale nul-

lam potest habere causam : non enim voluntatem pueri, quia ea uti non potest rationabiliter : neque patrem generantem, quia alias ille generando peccaret, quia efficeret peccatum. Item quia forte qui generat filium est sine peccato : tandem quia peccatum est in anima, atque spirituale quid : pater autem cum generat non attingit animam : neque ergo per seminalem et corpoream virtutem potest animam maculare. Præterea neque Adam potest esse causa hujus peccati, tum quia et ipse et ejus actus præterierunt ; tum etiam quia nunc etiam peccaret denuo semper posteris in peccato propagatis ab ipso. Neque denique Deus, quia nullius culpæ auctor esse potest, ut diximus : aut etiam dæmon, quia non est auctor animæ, et quia hoc esset in errorem Manichæorum incidere. Neque vero dici potest hoc peccatum a nullo fieri, quia aliquid est, et non necessario ex natura hominis sequitur, alias esset talis natura per se mala, et tale peccatum in pura hominis natura reperiretur : imo sic ex natura per se, et necessario sequeretur illi esse tribuendum, a quo est natura. Confirmatur, quia cum anima sit ex nihilo a solo Deo producta, non apparet unde habere possit maculas naturales. Pro tertio fundamento utuntur hæretici auctoritatibus sanctorum, præcipue Chrysostomi, quæ statim exponam.

3. *Prima propositio de fide ex sacris litteris et patribus.* — *Una evasio hæreticorum.* — *Erasmii evasio expugnatur.* — Unica propositio. In hominibus est peccatum quod in conceptione sua, dum ex stirpe Adæ seminali generatione deendunt, contrahunt. Esse veritatem hanc unum ex præcipuis fidei fundamentis, docet Augustinus 4, contra Julianum, cap. 2. Præcipuum fundamentum ejus est, illud ad Romanos 5 : *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt* : et infra, *Unius delicto peccatores constituti sunt multi*. Dupliciter respondent Pelagiani, primo Adam peccando fuisse quasi quoddam exemplar omnium hominum peccantium, et ita aiunt peccatum Adæ ad omnes transisse imitatione, non propagatione, quæ explicatio habetur in quibusdam commentariis, super 5, ad Romanos, quæ circumferuntur nomine Hieronymi quæ tamen fuisse scripta a Pelagio, docet Augustinus, 4, contra Julianum, capite duodecimo, et Theodoretus, in Epitome divinarum decretorum, cap. 11, et in Psalm. 50, eam indicat,

et Erasmus ut illam defendat, non legit, *in quo omnes peccaverunt, sed quatenus omnes peccaverunt*, quod prius fecisse Julianum docet Augustinus, loco citato. Sed ei repugnant Concilia et Patres, Tridentinum, sess. 5, Arausicanum II, cap. 2, Milevitanum, cap. 2, Toletanum II, Canone 12, Innocentius III, Epistola, quæ est 93, inter illas Augustini. Augustinus 4, contra duas Epistolas Pelagianorum, cap. 4, et lib. 1, de Baptismo parvulorum, cap. 10, Ambrosius, Beda, et alii, et patet ex mente D. Pauli. Primo, quia dicit peccatum Adæ ad omnes pertransisse ; at vero non omnes imitantur Adamum ; tum quia imprimis parvuli non imitantur ; tum etiam, quia sunt multi, qui nihil audiverunt de Adamo, ut objicit Augustinus, lib. 6, contra Julianum, cap. 12. Præterea sequitur eos qui propria voluntate non imitantur Adamum, non egere gratia, neque esse filios iræ, quod est contra vim eorum verborum : *Per unius delictum omnes homines in condemnationem* : et illud ad Galatas 3 : *Conclusit omnia Scriptura sub peccato, ut gratia Dei abundet* : tandem si esset sermo de imitatione, vel exemplari, potius Evæ, vel dæmonis peccatum proponendum esset exemplum, ut Augustinus, supra, argumentatur, et affert illud Sapientiæ 2 : *Imitantur eum qui illius sunt*. Præterea ita dicit Paulus, peccatum Adæ ad posteros pertransire, sicut mortem : sed mors, non tantum imitatione, sed necessitate quadam derivatur ad filios Adæ ; ergo, etc. Confirmatur ex comparatione qua idem Paulus utitur inter Adamum et Christum, quæ habetur etiam 1, ad Corinth. 15 ; inquit enim ita peccatum Adæ derivari ad posteros, sicut justitiam Christi ad regeneratos : hæc autem redundat propagatione quadam, non tamen imitatione ; ergo. Tandem ponderari possunt illa verba, *non sicut delictum, et ita donum*, nam *judicium quidem in uno in condemnatione, gratia vero ex multis delictis in justificatione*. Secundo, Adam nos infecit una culpa : Christus vero non solum illa, sed innumeris etiam peccatis nos liberat : non ergo est sermo de imitatione, nam isto modo multis peccatis inficimur imitantes Adamum, ut argumentatur Augustinus, lib. 1, de Peccatorum meritis, c. 12. Quapropter Theodoretus eo loco pie exponendus est ; minus enim proprie loquitur, nam comparatione facta ad actuale peccatum non vult originale vocare culpam : vel certe docet peccatum Adæ, ut in illo est, non constituere nos peccatores, sed prout nos in illo peccavimus, nam alias

bene illum in re sentire, ex eodem colligi potest.

4. *Altera evasio.* — Secundo, responderi potest Apostolum solum docere mortem, et similes penas ad nos provenisse propter peccatum Adæ, non vero culpam ipsam, unde Chrysostomus, homil. 10, ad Romanos : *Adamo, inquit, peccante, et mortali effecto, qui ex eo orti sunt eos tales esse nihil habet absurdum, at ex illius inobedientia alteros peccatores existisse, quam habet convenientiam, aut congruentiam?* Idem, homil. 39, in id ad Corinth. 1, cap. 15, *in Adam omnes moriuntur morte* (inquit) *corporis non gehennæ* ; et idem dicit Ambrosius ibi. Contra hanc vero expositionem faciunt omnia dicta contra priorem, et est contra omnem consensum Patrum, qui locum hunc interpretantur de culpa. Idem Augustinus, lib. 1, contra Julianum, initio, refert undecim patres, et inter alios Chrysostomum, cujus etiam quamdam alium locum exponit : et idem sentit Dionysius, cap. 3, Ecclesiast. Hierarch., Fulgentius, lib. de Gratia Christi, contra Faustum, Ambrosius, de Fide ad Petrum, cap. 2 et 25, et Gregorius, 4 Moralium, cap. 2, et Anselmus, in illum locum, ad Romanos, et libro Conceptu Virginali, et Bernardus, Epist. 190. Et arguitur præterea ex vi ipsorum verborum, nempe : *in quo omnes peccaverunt, et peccatores constituti sunt multi*, quæ possunt sine metaphora intelligi ; ergo ita intelligenda sunt juxta regulas Patrum, maxime ita intelligentes Ecclesia, et cum id sit consonum aliis Scripturæ locis, quæ partim adduximus, partim adducemus, et parabolis Evangelicis de ove perdita, drachma, et homine incidente in latrone, Luca 10, quibus significatur totam naturam humanam fuisse semel infectam, ut Sancti unanimiter interpretantur. Arguit præterea Augustinus, psalm. 50, quia poena non transfunditur sine culpa, quod præcipue indubitatum est de poena æterna spiritali, quia puniuntur parvuli, ut sect. 6, patebit. Denique Paulus ait peccatum intrare in mundum, et per peccatum mortem : prius ergo ingreditur peccatum, quam mors : unde concludit etiam ante legem peccatum regnasse, quia regnabat mors : addit tamen, quod tunc non imputabatur, id est, non reputabatur, nec cognoscebatur ab hominibus, ut Anselmus, Ambrosius, et alii exponunt. Priora ergo Chrysostomi verba exponi debent eo modo, quo supra, n. 3, respondimus Theodoro : non enim negavit culpam contractam ex Adamo, nam, ibidem, dicit peccatum Adæ totum mundum infecisse,

et eos qui non baptizantur mori in peccato, et homil. 40, ad Romanos, clarius dicit Baptismum tollere radicale peccatum, et homilia ad Neophytos, et homilia de Adamo et Eva, et in id Psalm. quinquagesimi septimi : *Alienati sunt peccatores a vulva : hic, inquit, originalis peccati jus in impiis elucet ab incunabulis*. In alio vero loco solum vult Chrysostomus peccatum originale non semper adferre mortem gehennæ : et idem est sensus Ambrosii, si ejus sunt commentaria, quia aperte, ibidem docet veritatem peccati originalis : ad hunc modum interpretanda sunt alia loca Chrysostomi, ut homilia decima septima, in 1, ad Corinth., et homil. 24, ad Ephesios, et alibi in quibus loquens pro concione ad populum baptizatum dicit illum non fore damnandum ob peccatum originale.

5. *Probatum deinde propositio rationibus supposita fide.* — *Prima ratio.* — Rationibus probatur secundo conclusio non quidem naturalibus, quia nullæ hic esse possunt, sed ex aliis principiis fidei sumptis. Prima ex generali redemptione Christi ; est enim redemptor, non solum quia gratiam præstat, sed præcipue, quia a peccato liberat : liberat autem omnes homines, etiam parvulos, qui propria voluntate non peccaverunt, propter quod dicitur Agnus Dei, qui tollit peccata mundi, ubi multi legunt *peccatum mundi*, ut sit dictum propter peccatum originale dumtaxat, ut ostendit Eusebius, l. 9, de Demonstratione Evangelica, cap. 5, et ratio colligitur ex cap. 3, ad Romanos, *omnes peccaverunt, et egent gloria Dei*, 2, ad Corinth. 5 : *Si unus pro omnibus mortuus est : ergo omnes mortui sunt* : et ad Galatas, tertio, 1, Petri, tertio, Job. 14 : *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine?* lege Justinum, libro de recta fidei Confessione, Augustinum 6, contra Julianum, cap. 4.

6. *Secunda ratio.* — Secunda ratio sumitur ex necessitate Baptismi in lege gratiæ, et circumcisione in lege Mosaica, vel alterius remedi, sine quo parvuli non possunt consequi regnum cælorum, quod est de fide ; quæ ratio colligi potest ex capite *Majores*, de Baptismo, et ex Leone, epistola octuagesima-sexta, et 93, quam bene prosequitur Cyprianus, sermone de Circumcis., Origenes, homilia 8, in Leviticum, Hieronymus, dialogo 3, contra Pelag., et Augustinus, lib. 4, de peccatorum Meritis, c. 24, et 16, de Civitate, cap. 26, ponderat illum locum Genes. 17 : *Masculus cujus præputii caro circumcisa non fuerit delebitur anima illa, quia irritum fecit pactum meum* : quod, inquit, de

pacto circumcisionis non posse intelligi, quia infans non transgreditur illud, sed de pacto contracto cum Adamo, quod omnes in illo transgressi fuimus, ad quod etiam Hieronymus, Osæ 6, refert illa verba, sicut Adam transgressi sunt pactum meum: ibi (id est in Paradiso) præcaricati sunt in me. Respondebunt Pelagiani parvulos non baptizari, ut deleatur eorum peccatum, neque ut sint beati, sed ut fiant hæredes regni cælorum: in quo responsio multi sunt errores. Primus, Baptismum non dari parvulis in remissionem peccatorum, contra Paulum, ad Titum 3, et ad Ephesios 5. Secundus, parvulos posse esse beatos sine Baptismo, et Christi sanguine, contra 1, Joannis, cap. 5, et illud Pauli: *In Christo omnes vivificabuntur.* Unde Augustinus, epistola 28. Tertius, beatitudinem simpliciter esse extra regnum cælorum, quem errorem notat Augustinus 1, de Peccatorum Meritis, c. 20. Quartus, excludit parvulos a regno cælorum absque peccato. Legatur Augustinus, lib. 10, de Sermone Domini, et lib. 3, contra Julianum, initio.

7. *Tertia ratio.*—Tertia ratio est Origenis, homilia octava in Levit., quia in Scriptura multi justi quærentur de die natali, et suæ conceptionis, et maledicunt quod non facerent ratione naturæ; ergo ratione culpæ. Idem etiam ponderavit Gregorius, 4 Moralium, cap. 5, exponens illud: *Pereat dies in qua natus sum,* etc. Huc referri possunt verba illa Psalmi 50: *Ecce in iniquitatibus conceptus sum,* quæ non possunt intelligi fuisse dicta propter peccata, quæ parentes in conceptione ejus commiserunt, tum quia ex legitimo matrimonio natus erat, quod notavit D. Thomas 4, contra Gentes, cap. 50, tum quia ibi David non accusat peccatum alienum, sed agnoscit proprium, ut Deum ad misericordiam flectat; loquitur ergo de originali, ex Hieronymo, et Augustino, ibi.

8. *Quarta ratio.*—Quarta ratio est a signo, quia Scriptura docet esse quorundam peculiare privilegium, ut ante nativatem fiant sancti, Lucæ 1, Jeremiæ 1, de Jacobo fratre Domini refert idem Hegesippus apud Eusebium, lib. 2, de Historia, cap. 23, quod ego non assero. Si ergo est hoc singulare privilegium, signum est alios concipi sine gratia; ergo in peccato, quia in homine creato ad finem supernaturalem non est medius status. Vide Augustinum, lib. 2, de Peccato originali, cap. 32, et Gregorium, 17 Moralium, cap. 10, et patet ex Scriptura: *Nemo mundus a sorde, neque in-*

fans, atque per hæc manet confirmata conclusio ex Patribus et ex Conciliis.

9. *Ad fundamentum in num. 1 et 2.*—Ad fundamenta erroris contrarii, ad rationes dicemus in sequentibus: ad Patres jam est responsum: ad illa verba Scripturæ fatemur nunquam filium puniri nisi ob culpam propriam, id est, quam in se habeat: de illo autem loco Ezechielis satis multa diximus supra, disp. 7, sect. 1, ad illa verba Pauli, *referet unusquisque prout gessit.* Anselmus, de Conceptu Virginali, cap. 18, exponit sic: *Prout meretur, et dignus est,* vel aliter, prout gessit, vel propria voluntate, vel aliena. Vel certe hæc et similia loca, ut in fine hujus materiæ dicemus, de adulteriis intelligenda sunt, nam illi proprie sunt judicandi.

SECTIO II.

Quid sit peccatum originale.

Primum omnium statuamus ut certum hoc peccatum non esse aliquem actum ejus, qui in peccato concipitur, quod est evidens, quia ille tunc non utitur ratione, neque miraculose illuminatur, ut peccare possit. Unde Augustinus, lib. primo de peccatorum Meritis, c. 74 et 75, irridet quosdam Pelagianos, qui ad hoc tandem devenerunt, ut parvulos dicerent esse Baptizandos propter peccatum actuale, quod in conceptione committunt.

Rejiciuntur primum opiniones de essentia peccati originalis et statuitur esse privationem.

1. *Prima opinio.*—Prima ergo sententia omnino negat originale peccatum esse aliquid, quod inhæreat in homine, qui ex Adamo nascitur, sed illud ipsum peccatum, quod in Adamo fuit actuale, et ipsum intrinsece denominavit peccatorem, aiunt respectu nostri esse originale, quatenus illos omnes extrinsece denominavit peccatores. Est Alberti Pighii, in controversia de Peccato originali, et Catherini, Opusculo de hac materia. Fundamentum eorum est, quia in puero nihil esse potest, quod veram et propriam rationem peccati habeat, quia peccatum proprie est actus voluntarius, sed peccatum originale est proprie, et vere peccatum; ergo oportet illud etiam esse aliquem actum non proprium; ergo alterius, in quo reliqui peccaverunt, ad Romanos, quinto, ubi etiam dicitur illo peccato omnes fuisse constitutos peccatores. Contra hanc sententiam sit sequens propositio.

2. *Prima propositio contra hanc opinionem.*—Peccatum originale est aliquid a parte rei privativum, vel positivum intrinsece inhærens in homine concepto ex Adamo. Censeo conclusionem hanc esse de fide, patet ex Tridentino, sessione quinta: *Si quis dixerit illum (scilicet Adamum) per inobedientiæ peccatum mortem, et pœnas in omne genus humanum transfudisse, non autem peccatum, quod mors est animæ, anathema sit:* et infra ipsius hoc Adæ peccatum, quod origine unum est, et propagatione transfusum omnibus, id est, unicuique proprium, etc., quod sæpe ibi repetit; colligitur etiam ex omnibus adductis, in prima sectione, quia in re, prædicta sententia aufert a nobis originale peccatum. Confirmatur ex illo, ad Romanos, quinto, ubi homines non renati in Christo dicuntur impii, peccatores, inimici: et infra, sicut peccatum intravit, ita et mors: mors autem intrat ad unumquemque propria; ibidem etiam comparatur peccatum Adæ cum gratia Christi: gratia vero Christi transfunditur non per denominationem extrinsecam, sed per inhærentem justitiæ; ergo, etc. Præterea hæc est sententia Sanctorum Patrum, Hieronymi, lib. 3, contra Pelag., et aliorum.

3. *Secunda opinio seu figmentum quorundam hæreticorum.*—Secunda sententia est quorundam Lutheranorum, qui dicunt peccatum originale esse formam substantialem, quod sic explicant, dicunt enim hominem physicum, id est, constantem ex solo corpore et anima naturaliter aptum ad omnia opera humana, fuisse creatum in principio, atque illi fuisse additam quamdam substantialem formam, vel substantialem gradum ejusdem formæ, per quam effiebat homo theologicus divinus, et ad imaginem Dei, capaxque divinæ beatitudinis et supernaturalis legis; et hanc formam ultimam dicunt esse mutatam in formam deterimam, qua homo fit proclivis ad omnia vitia, et omnino ineptus ad bona: unde concludunt primum hominem substantiali ratione fuisse conceptum, jamque non habere imaginem Dei. Utuntur ad hoc monstruosum figmentum Scripturæ locis, in quibus homines dicuntur *semen diaboli, et plantatio Satanae* et habere *cor lapideum,* et similia. Confirmatur, quia peccatum legi Dei repugnat, et ideo dicitur *iniquitas,* 1, Joannis, 3. Sed jam nunc nostra natura per suam substantiam est contraria legi Dei, ut colligitur ad Romanos 7; ergo, etc. Hujus erroris auctor fuit Illyricus, quem impugnant alii Lutherani; revera tamen ille ex eorum doctrina hunc errorem hausit,

nam etiam Lutherus et alii dicunt peccatum hoc esse corruptionem naturæ, et per illud in hominibus esse deletam imaginem Dei.

4. *Secunda propositio contra præcedentem errorem.*—Secunda propositio. Originale peccatum neque forma substantialis, neque ejus privatio, aut remissio, aut transmutatio esse potest. Hæc conclusio licet non sit definita his verbis, tamen tenenda est de fide, quia ex dicta sententia sequuntur apertissimi errores. Primus formam substantialem esse per se malam, et peccatum, quæ est hæresis Manichæorum ab omnibus Patribus damnata, ut suppono ex prima parte divi Thomæ, questione quadragesima octava, et per se est impossibile, quia peccatum est defectus, et iniquitas contra legem: substantiæ vero ut substantiæ, non possunt ista convenire, legatur Augustinus, 1, contra Julianum, capite tertio, et libro sexto, capit. primo, et lib. contra epistolam Fundamenti, cap. trigesimo tertio et trigesimo quinto, et de Natura et gratia, cap. 19 et 20. Secundus error, qui ex precedente sequitur, est hominis animam esse corruptibilem, et transmutabilem in aliam. Tertius, quod necessario debet dicere Deum esse auctorem peccati, vel aliquam rem esse, quæ non sit a Deo, quia illa transmutatio animarum rationalium ab ipso solo fieri poterat. Videatur Augustinus, 1 Confessionum, cap. decimo secundo, et libro contra Secundinum Manichæum, capit. tertio et decimo tertio, in Enchiridio, cap. decimo; Basilius, in libro, *Quod Deus non sit auctor malorum,* et Ambrosius, 1 Exaameron, capit. octavo. Quartus, quod hac ratione coacti dicunt dæmonem habere efficaciam ad istam transmutationem faciendam, quod est hæreticum, ut docetur in prima parte, viderique potest in lib. de Angelis, et præterea id non potest intelligi, nam vel illæ formæ sunt spirituales, vel materiales, si secundum, per se erunt corruptibiles, et homo ratione illarum non erit capax Dei, neque forma mutabitur in formam, sed corruptetur unum compositum, et generabitur aliud: quod tamen non fit sine physica alteratione, quam non semper peccatum efficit, alias homo peccando moreretur: si vero spirituales sunt, per creationem incipiunt, et per annihilationem desinunt esse: quomodo ergo Dæmon habet efficaciam in illas? Videatur Augustinus, tractatu 4, in primam Canonicam Joannis. Quintus error, sequitur peccatum originale non auferri per Baptismum, quia nulla aufertur, nec datur substantialis forma. Sextus error sequitur, nunc eam mentem hominis,